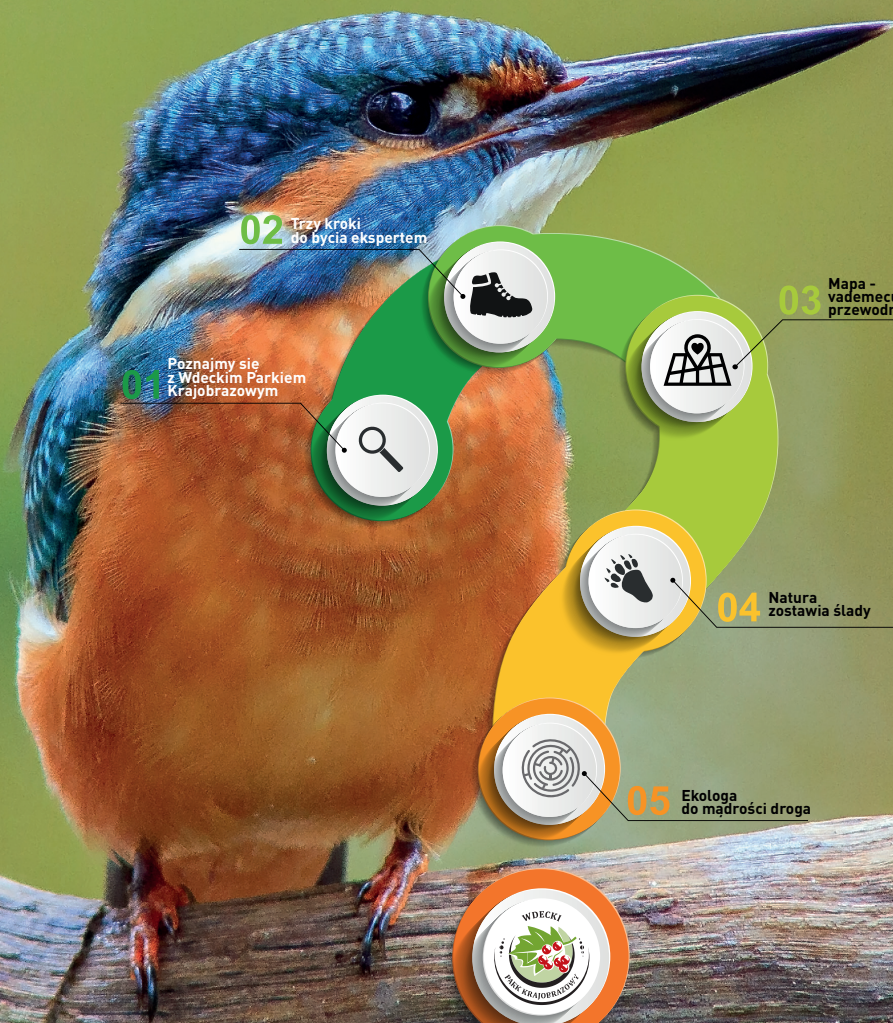

Na tropie przygody

Mój Wdecki Park Krajobrazowy

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

„Edukacja społeczności zamieszkujących obszary chronione województwa kujawsko-pomorskiego: **Lubię tu być... na zielonym!**”

01 Poznajmy się

Czeka Cię niesamowita wyprawa po malowniczej dolinie rzeki Wdy we **Wdeckim Parku Krajobrazowym**.

Po naszej wycieczce będziesz mógł wśród najbliższych pochwalić się wieloma przyrodniczymi ciekawostkami i zyskać tytuł prawdziwego eksperta. Niezwykłe piękno tego terenu zakłute jest w sosnowych lasach, przybrzeżnych szuwarach, kwiecistych łąkach, a także urokliwych oczkach wodnych i jeziorach.

W Parku można zaobserwować efekty wspólnego działania przyrody i człowieka. Największym sztucznym

zbiornikiem jest Jezioro **Żurskie**, które powstało w wyniku budowy

elektrowni wodnej. Na zalewie utworzyły się malownicze wyspy, a szczególną

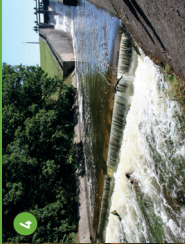
ozdobą zbiornika jest wyspa Madera położona za miejscowością Grzybek. Okolica daje schronienie wielu gatunkom ptaków, między innymi: **zimorodkom**, **gągótom** i **nurogęsiom**. Uważnie rozglądając się wokół można wypatrzyć także ślady **bobrów** i zaobserwować codzienne życie tych niezwykłych ssaków. Bobry często określane są mianem wspaniałych budowniczych, a wzniesione przez nie konstrukcje są bardzo trwałe, idealnie dopasowane do panujących warunków i zapewniają ochronę przed intruzami. Bogata fauna wód Parku to także liczne ryby, takie jak: **pstrągi potokowe**, **trocie jeziorne**, **sumy** i **szczupaki**. Na łądzie można spotkać ślady **dzików**, **saren**, **jeleni**, a nawet watahy **wilków**! Oprócz różnorodności przyrodniczej, Park oferuje również liczne zabytki kultury materialnej, charakterystyczne dla tego regionu chaty borowiackie i kociewskie oraz przydrożne kapliczki i krzyże.

	symbole	jarzab brekinia (w logotypie WPK)
	powierzchnia	23 789 ha
	rośliny	ponad 1000 gatunków
	ptaki	149 gatunków
	ssaki	jelenie, daniela, dziki, wilki, sarny, bobry, ryjówki
	ryby	13 gatunków
	rezerwat	ornitologiczny Miedźno, leśny Brzęki im. Zygmunta Czubińskiego, wodno- torfowiskowy Dury, wodny Jezioro Piaseczno, wodno-faunistyczny Jezioro Ciche

Zapraszamy Cię do wspólnej zabawy, po której zapewniamy, że staniesz się prawdziwym ekspertem w tematyce Wdeckiego Paru Krajobrazowego. Poniżej przedstawiamy atrakcje przyrodnicze i zabytki, które 1) musisz zobaczyć / odwiedzić 2) zapamiętać ciekawostki na ich temat 3) odpowiedzieć na zadane pytanie. Jeśli przejdziesz te 3 kroki – zapewniamy, że zostaniesz ekspertem ☺

przyroda i zabytki	Kamień Diabelski	Jezioro Miedzno	Elektrownia wodna w Żurze	Elektrownia wodna w Gródku	Dworek w Gródku
					
zapamiętaj!	Glaz znany jest też jako kamień św. Wojciecha. Z jego nazwami związane są dwie legendy. Pierwsza mówi: o tym, że diabeł chciał przeniść glaz, aby przegrodzić nim nurt Wdy, ale nie zdążył przed świtem i musiał pozostawić kamień akurat w tym miejscu. Według drugiej, święty Wojciech wygłosił przy kamieniu kazanie w czasie swojej misji chryścijańskiej.	Rezerwat ornitologiczny utworzono w celu ochrony bogatych siedlisk płacztwa wodnego i błotnego. Zarośnięte jezioro otoczone przez bagna i lasy. to doskonałe miejsce łęgowe rzadkich i chronionych gatunków ptaków, takich jak: żuraw, labędzie niemy i krzykliwy, bocian czarny, bielik, bąk i rybotów.	Powstanie elektrowni związane było z budową gdynskiego portu morskiego, do którego dostarczano z niej energię. Obiekt w 1930 roku uroczystie otworzył prezydent RP Ignacy Mościcki. W wyniku budowy na rzece Wdzie utworzył się Zalew Żur o powierzchni 440 ha.	Również ta elektrownia zaopatrywała w prąd aglomerację gdynską. W wyniku jej budowy powstał sztuczny zbiornik wodny o powierzchni około 90 ha. Ją w 1923 roku uroczystie otworzył prezydent RP Stanisław Wojciechowski.	Jedyny w Borach Tucholskich dworek szlachecki o konstrukcji drewniano-murwanej wzniesiono w drugiej połowie XVIII wieku. W skład całego zespołu dworsko-parkowego wchodzi dwór, park, owczarnia i kuchnia. Kompleks wpisano do rejestru zabytków w 1987 roku.
zadanie dla Ciebie	Glaz z jednej strony jest porośnięty mchem, który jest pewnego rodzaju kompasem. Jaki kierunek wskazuje mech?	Ornitododzy obraczkują ptaki. Jaki cel mają takie działania?	Jak budowa elektrowni wpływa na otaczającą ją krajobraz oraz świat roślin i zwierząt?	Budowa elektrowni wodnych to jeden ze sposobów wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Jakże znasz inne metody?	Wyobraź sobie, jak mogło płynąć życie szlachty w okolicy dworu. Jakże były główne przywileje tej grupy społecznej?

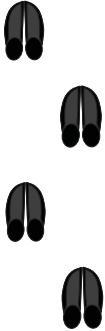

04 Natura zostawia ślady

Natura zostawia ślady – spróbuj odnaleźć je w Parku (najłatwiej szukać tropów zimą).

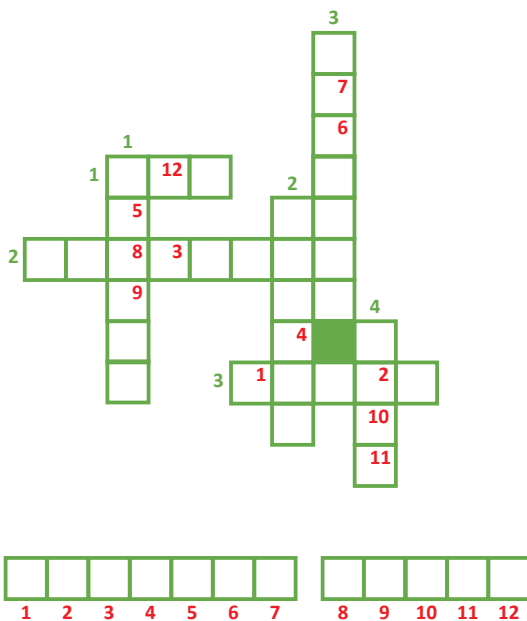
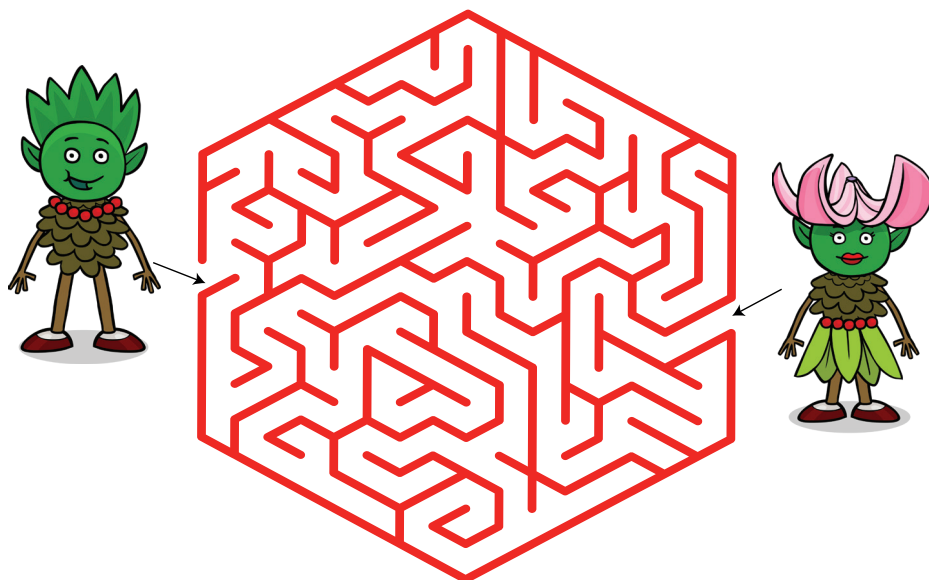
gatunek	jeleń	dzik	sarna	wilk	bóbr	daniele
						
trop zwierzęcia						

Pokoloruj bobra według wzoru

Pomóż Beniowi spotkać się z Bożenką!

Pionowo:

1. ptak, który w powiedzeniu zwiastuje wiosnę
2. jeleni lecz mniejszy od swego szlachetnego brata lub imię męskie
3. ... brusznic lub amerykańska
4. jeśli rośnie na drzewie, to wskazuje północ

Poziomo:

1. czarny, o wysokich właściwościach leczniczych. Można wykorzystywać też białe kwiaty.
2. drapieżna, podłożna ryba, może osiągnąć nawet 1,5m długości
3. tania to jego żona

Wydawca:

Urząd Marszałkowski
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Plac Teatralny 2
87-100 Toruń
www.kujawsko-pomorskie.pl

kontakt do parku:

Wdecki Park Krajobrazowy
ul. Rynek 11A
86-150 Osie
tel. 52 33 29 486
www.wdeckipark.pl

fotografie:

Piotr Szumigaj
Daniel Siewert
Jarosław Tarczykowski

Opracowanie:

Euro Pilot Sp. z o.o.
ul. Konarskiego 3
01-335 Warszawa
tel. 22 664 37 20
www.europilot.com.pl
ISBN 978-8009-757-5